

نیروی انسانی، تشکیلات سازمانی، و ۰۰۰، برنامه‌ریزی لازم را برای بهره‌وری بیشتر به عمل آورد.

آنچه مبنای تدوین این طرح قرار گرفته است و تحلیل نظری آن را فراهم ساخته، ضرورت توجه وزارت فرهنگ و آموزش عالی به این مناسبات بین‌المللی است که می‌تواند در کنار دیگر برنامه‌ها و سیاستهای داخلی، کمکی در جهت راهبری اهداف آموزشی، تحقیقاتی و فرهنگی مراکز وابسته بشمار رود.

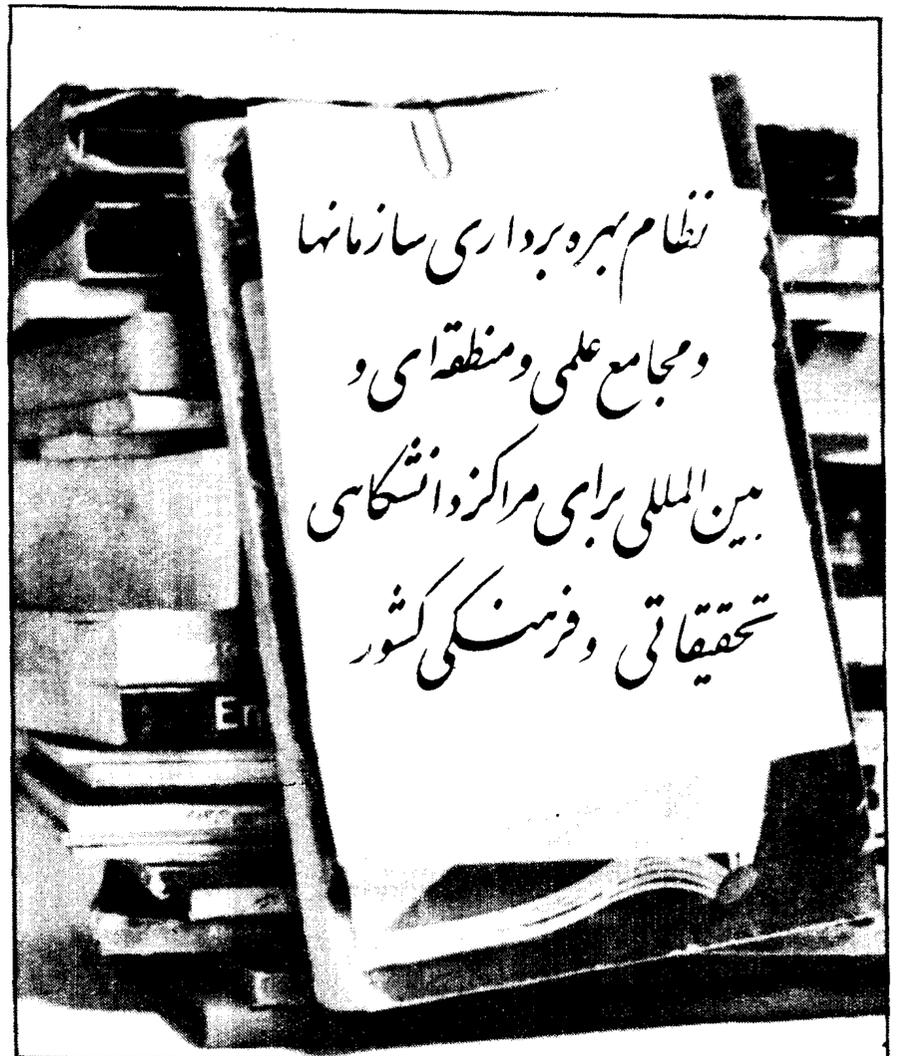
با بذل توجه کافی و فراهم ساختن امکانات لازم، انتظار می‌رود در زمینه نه‌گانه طبقه‌بندی فعالیت‌های سازمانها و مجامع علمی منطقه‌ای و بین‌المللی، متناسب با تشکیلات اداری مربوط، بتوان بهره‌برداریهایی مناسب در چهارچوب برنامه پنجساله به عمل آورد.

ارتباطات و اطلاعات سازمانها و مجامع علمی

ضرورت توجه

سرمایه‌گذاری، اساس توجه برنامه‌ای برای ایجاد امکانات و بهره‌برداری بلند مدت از آن، برای رسیدن به يك سطح آرمانی از اهداف معین است که ضرورت آن، چه در بخش عمومی و چه در بخش خصوصی، جمع‌آوری منابع موجود و هدایت آنهاست. دنیای امروز، دنیای ارتباطات است، وسایل و ادواتی که بشر برای ایجاد ارتباطات و توسعه آن بکار گرفته، آن چنان وسیع و پیچیده است که رشد علوم و تکنولوژی را مدیون خود کرده و آن را به عنوان يك نیاز اساسی جوامع بشری درآورده است.

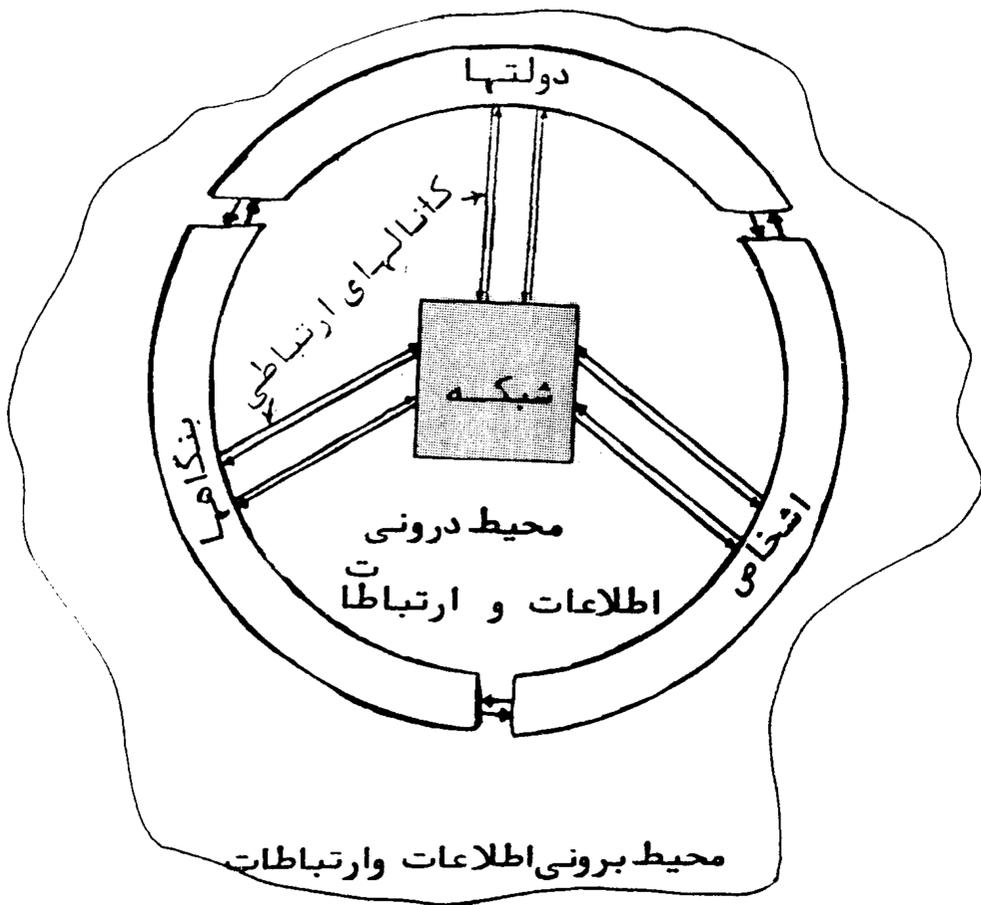
کانالها و شبکه‌های وسیع و پیچیده‌ای با امکانات مادی و معنوی گسترده، ارتباطات جوامع بشری را شکل داده که توجه کامل را از سوی سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و هدایت‌کنندگان جامعه، طلب می‌کند. نقشی که ارتباطات در زمینه‌های مختلف نظامی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فرهنگی و اجتماعی ایفا می‌کند برکسی پوشیده نیست، اما می‌توان اذعان

محمد رضا حمیدی نوده

از جمله منابعی که تاکنون، آن چنان که باید، مورد توجه و بهره‌برداری صحیح و کامل قرار نگرفته "سازمانها و مجامع علمی منطقه‌ای و بین‌المللی" است، دامنه فعالیت این سازمانها و مجامع، که سطح وسیع و گسترده‌ای در کشورهای مختلف، بخصوص کشورهای پیشرفته دارد، توانسته است با جذب امکانات و نیروهای متنوع به موازات سایر فعالیتها نقش بسزائی در آموزش نیروی انسانی کشورها و ارتقای کیفیت آنها ایفا کند. سازمانها و مجامع مزبور همانند شبکه‌ای متشکل از نیروهای متخصصی است که هدف اولیه مشترکشان بالا بردن سطح دانش و علوم بشری است و از وسایل ارتباطی و تبادل سرریس اطلاعات میان جوامع بشری برخوردارند و قدرت عرضه تسهیلات و فرصتهای مناسب علمی را دارا می‌باشند. برای استفاده از این تسهیلات و فرصتها باید چهارچوب مشخصی تعیین کرد، مطابق با نیازهای برنامه‌های مملکت، و با فراهم ساختن امکانات داخلی از جنبه‌های

اطلاعات علمی جدید است . این نقش را می‌توان به سازمانها و مجامع علمی مزبور منحصر دانست زیرا از تشکیلات ، بودجه ، نیروی انسانی و

شکل ۱ . ارکان ارتباطات و اطلاعات

فعالیت‌های میان‌مرزی برخوردار است و قدرت بسیج جهانی متخصصان را دارد . هنگام برگذاری يك گردهمایی جهانی صاحب نظران ، محققان ، استادان و دانشجویانی از نقاط مختلف جهان جمع می‌شوند . که به هیچ وسیله دیگری امکان این تجمع را نمی‌توان فراهم ساخت . هدف مشترك تمامی آنها ۱ - ارائه کارهای علمی خود ، ۲ - آگاهی از کارهای علمی دیگران ، ۳ - یافتن ایده‌ها و دیدگاه‌های جدید ، ۴ - یافتن دوستان علمی برای ارتباطات بعد از گردهمایی و ۵ - یافتن يك هویت مشترك علمی است که انگیزه حرکت‌های بعدی را برای حضور در مجامع آتی به منظور عرضه کارهای جدیدتر و بیشتر به اشخاص می‌دهد .

مراحل بهره‌برداری

مهمترین وسیله‌ای که مدیریت به وسیله آن

داشت که استفاده صحیح از ارتباطات و اطلاعات در صحنه علوم و تکنولوژی ، آنچنان قدرت توسعه علوم و تکنولوژی را برای کشورهای پیشرفته و دارندگان نظریه‌های علمی و کاربردهای فنی فراهم ساخته که می‌تواند سرمایه‌گذاری مناسب ، بازدهی‌های سرشاری را برای دوره‌های زمانی برنامه‌های بلندمدت عمرانی ، عاید کشور سازد . این ضرورت برای مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی و فرهنگی هر چند که نمی‌تواند جدا از مسائل اقتصادی ، سیاسی و نظامی باشد لکن می‌تواند جزو سالمترین آنها قرارگیرد .

ارکان ارتباطات و اطلاعات

بارزترین سطوح ارتباطی را به ترتیب :

۱ - اشخاص ، ۲ - بنگاهها و ۳ - دولتها فراهم می‌سازند . جدا از نقش توسعه طلبانه و استعماری ، که برخی از دولتهای جهان در قالب حضور در مجامع و سازمانهای علمی تعقیب می‌کنند ، ضروری است این سه سطح ارکانی ارتباطات شناخته شود .

منظور از اشخاص در این طرح ، متخصصان ، محققان ، استادان و دانشجویان و به زبان ساده ، افرادی هستند که در صحنه علوم و دانش بشری فعالیت می‌کنند .

منظور از بنگاهها ، سازمانها و مجامع علمی ، مراکز دانشگاهی ، تحقیقاتی ، فرهنگی و انجمنهای علمی در چهار سطح ۱ - داخلی ، ۲ - منطقه‌ای ، ۳ - بین‌المللی و ۴ - بین‌الدولی است .

دولتها هم صرف نظر از نظام سیاسیشان ، نقش حساسی در ارتباطات علمی ایفا می‌کنند و جهت و حرکت منابع را در این راستا مشخص می‌سازند و ساختار ارتباطات و اطلاعات کشوری را شکل می‌دهند .

در شکل يك ، سعی شده این سه رکن همراه با محیط درونی و برونی آن به تصویر کشیده شود .

می‌توان اظهار داشت نقش اولیه و نهایی تمامی سازمانها و مجامع علمی منطقه‌ای و بین‌المللی جمع‌آوری اطلاعات و انتقال آن و کمک به دستیابی به

می‌تواند از جریان فعالیتهای کلی و جزئی نظام برنامه ریزی شده آگاه گردد شبکه اطلاعات و ارتباطات است، لذا اطلاعات، برای کاهش سردرگمی‌ها و بلاتکلیفیها و دوباره کاریها در مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی و فرهنگی کمک شایان توجهی نیز می‌کند.

برای بهره‌برداری از تسهیلات، امکانات و فرصتهای سازمانها و مجامع علمی می‌توان پنج مرحله زیر را برای برنامه ریزی در نظر گرفت:

- ۱ - تعریف اهداف و / یا مقاصد بر اساس نیازها و برنامه‌ها
- ۲ - شناسایی رویدادها و فعالیتهای مورد نیاز برای رسیدن به اهداف
- ۳ - تشریح منابع و / یا استعدادهای مورد نیاز برای انجام دادن هر فعالیت
- ۴ - تعیین زمان و مدت اجرای هر یک از فعالیتهای شناخته شده
- ۵ - تعیین جهت تسلسل فعالیتهای شناخته شده برای اجرا، (در صورت ضرورت)

مراحل عملیات پردازش و کارآیی شبکه اطلاعات

می‌توان نظام اطلاعاتی را، نظام جمع‌آوری بر مبنای هدف رسمی از اجزایی دانست که عملیات پردازش اطلاعات سازمانها و مجامع علمی را برای سه مسورد زیر انجام می‌دهد:

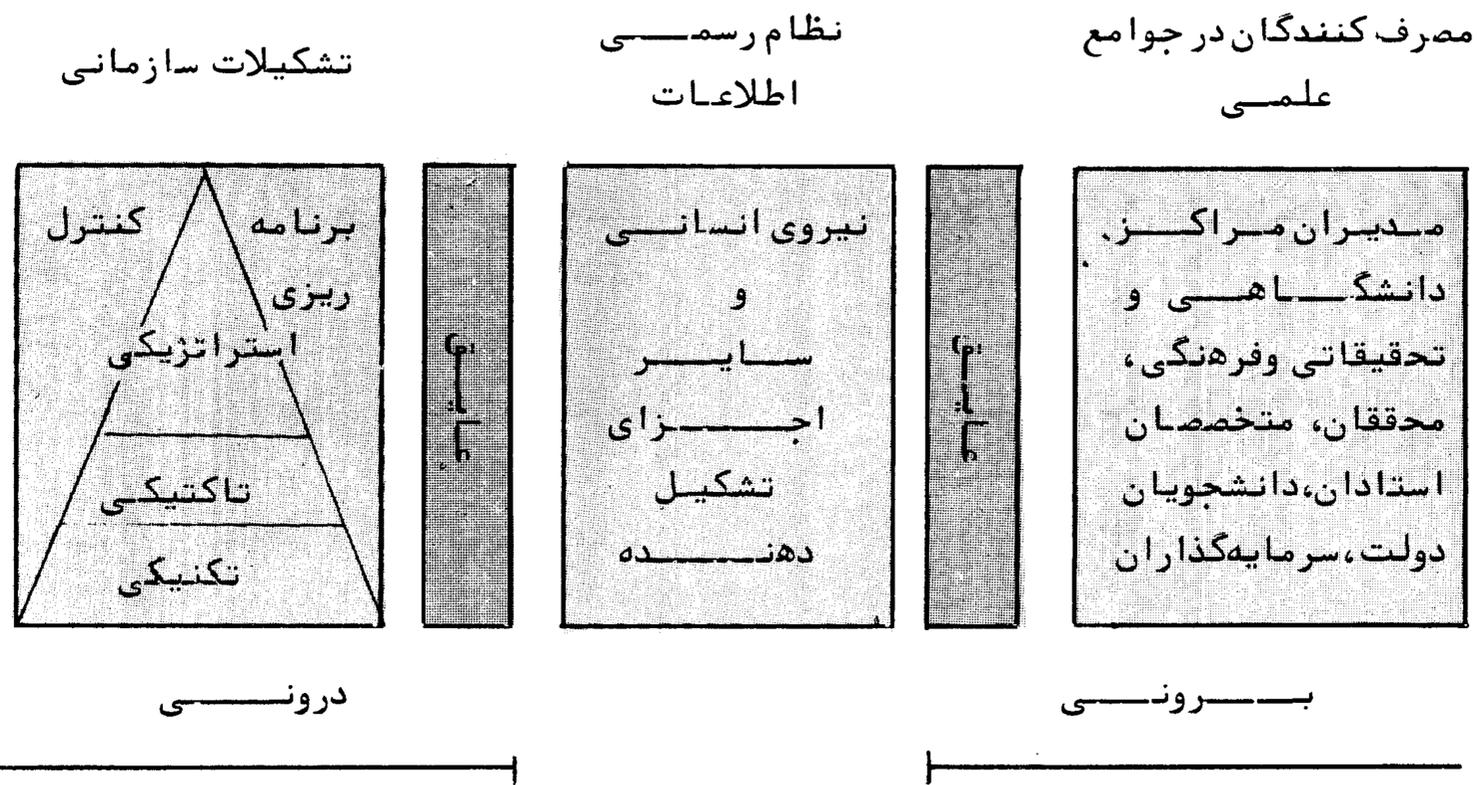
- ۱ - یافتن نیازهای پردازش اطلاعات حاصل از سازمانها و مجامع علمی، به صورت منطقی و اقتصادی.
 - ۲ - فراهم ساختن اطلاعات برای مدیریت امور بین‌الملل و وزارت، به منظور تقویت فعالیتهای برنامه ریزی، تصمیم‌گیری و کنترل.
 - ۳ - فراهم ساختن گزارشهای مطمئن برای رفع نیازهای مراجع دانشگاهی، تحقیقاتی و فرهنگی برای سیاستگذاری و برنامه ریزی.
- برای شبکه اطلاعات سازمانها و مجامع علمی، نه جنبه زیر را باید فراهم ساخت تا کارآیی مناسب برای آن بوجود آید.

- ۱ - شبکه دریافت اطلاعات و تدابیر آماده سازی برای استفاده‌های بعدی
- ۲ - تنظیم نظام خاص ذخیره سازی اطلاعات
- ۳ - ایجاد شبکه ارتباطی منظم همراه با تجهیزات مربوط.
- ۴ - ایجاد شبکه آماده سازی اطلاعات و پردازش آنها برای نهایی ساختنشان
- ۵ - تنظیم نظام برنامه‌ها، سیاستها، روشها، حفظ و نگهداری اطلاعات
- ۶ - ارائه شیوه‌ها و مدل‌های بهره‌برداری از اطلاعات مانند، شیوه‌های بودجه ریزی، مدل‌های هزینه - فعالیت - منفعت، روشهای برنامه‌ریزی، فنون آماری و ...
- ۷ - تنظیم شبکه مشخص سازی فعالیتهای به صورت نمودار، جدولها و شکل‌های مربوط.
- ۸ - اتخاذ تدابیر بازخورد اطلاعات
- ۹ - به کارگیری کارشناسان تحلیلگر اطلاعات جمع‌آوری شده، برای استفاده و اجرا به منظور هماهنگ کردن موارد فوق.

ویژگیهای اطلاعات حاصل

باتوجه به مواردی که ذکر شد و برای اینکه ستانده حاصل از پردازش نظام اطلاعات برای بهره‌برداری وزارت و مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی و فرهنگی مناسب باشد، باید به گونه‌ای آماده شود که نه ویژگی زیر را داشته باشد:

- ۱ - قابل دسترس بودن
 - ۲ - فراگیر و جامع بودن
 - ۳ - دقت و صحت
 - ۴ - تناسب و هماهنگی
 - ۵ - بهنگام بودن
 - ۶ - واضح و روشن بودن
 - ۷ - قابلیت انعطاف پذیری
 - ۸ - بدون تمایل و گرایش
 - ۹ - سنجش پذیری و قابلیت ارزیابی
- اطلاعات حاصل از سازمانها و مجامع علمی منطبقه‌ای

شکل ۲ - عایق‌های درونی و برونی نظام رسمی اطلاعات سازمانها و مجامع علمی

بر اساس نوع فعالیتشان، نظام‌های فرعی را شکل می‌دهند و مجری امور خاصی برای حفظ و یکپارچگی نظام می‌گردند.

زمینه‌ها و قلمرو فعالیت سازمانها و مجامع علمی

زمینه‌های فعالیت

پس از گردآوری اسامی کاملی از کلیه سازمانها و مجامع علمی، ضروری است فعالیت‌های آنها طبقه‌بندی شود، با این طبقه‌بندی فعالیت‌ها، قلمرو ارائه امکانات، تسهیلات و فرصتها، روشن و بر اساس برنامه‌ها و استراتژیها و سیاستها، طرح بهره‌برداری، جمع‌آوری اطلاعات و ارائه خدمات ارتباطات تعقیب شود. بنابراین، می‌توان زمینه فعالیت‌ها را برای آنها در نظر گرفت، با این توجه که ماهیت آنها اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است و فعالیت مشترکشان امور علمی است که در تناسب با اهدافشان شدت و ضعف می‌یابند.

- گردهمایی‌های علمی: کنفرانسها، کنگره‌ها، سمینارها، نشستها و ...

و بین‌المللی، همانند عایق‌های لازم برای نظام‌های رسمی اطلاعات وزارت، مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی و فرهنگی، کارکردهای مدیریت آنها، تشکیلات سازمانی و مصرف‌کنندگان اطلاعات در جوامع عمل می‌کند. شکل شماره (۲) این حالت را تشریح می‌کند. بخش سازمانها و مجامع علمی دفتر همکاریهای علمی و بین‌المللی، به عنوان منبع مشترک اطلاعات برای وزارت، مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی و فرهنگی وابسته، به خدمت گرفته می‌شود.

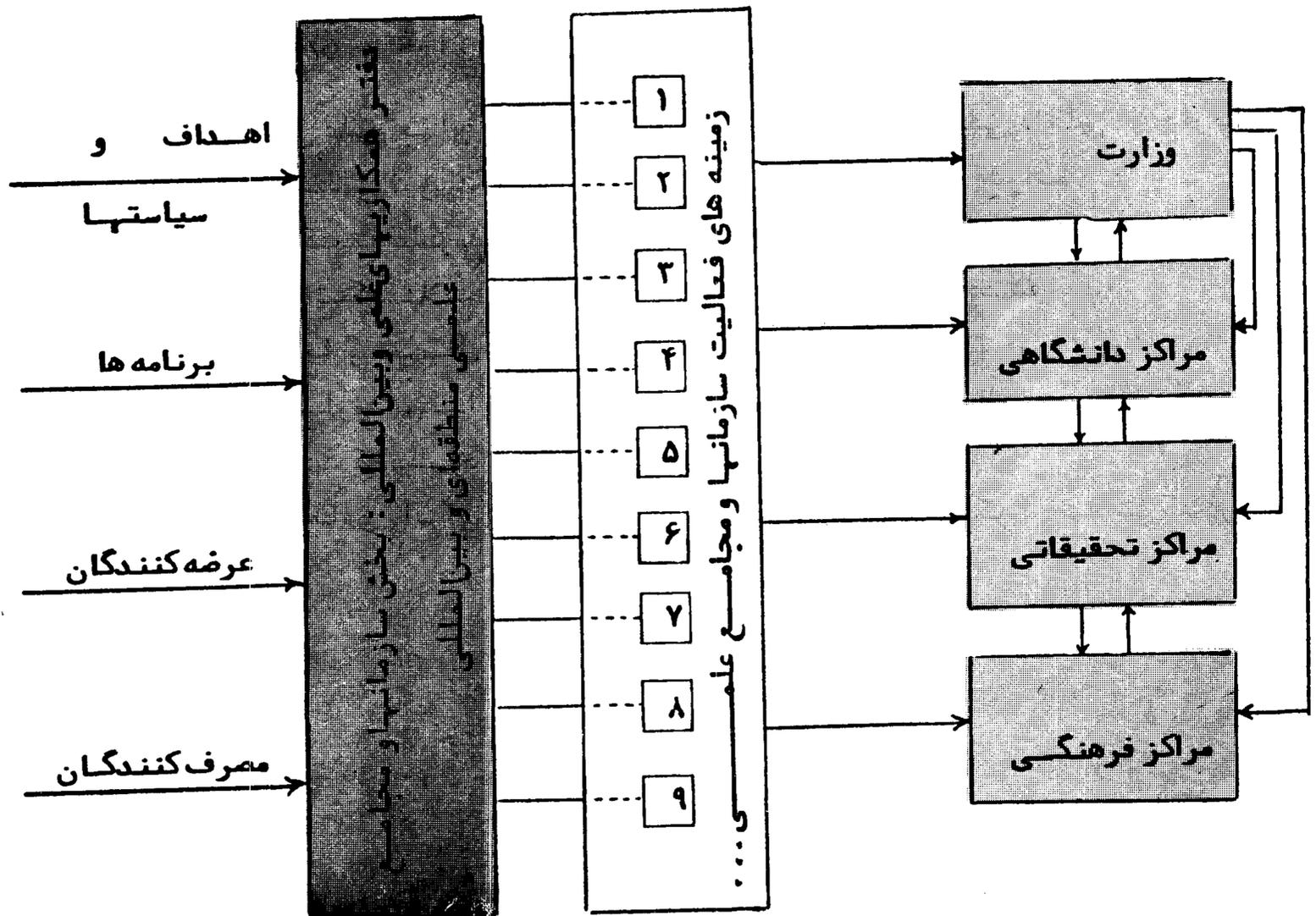
شکل سه، جریان گردش اطلاعات را بین دفتر همکاریها و تشکیلات علمی، متناسب با طبقه‌بندی هشتگانه سازمانها و مجامع علمی نشان می‌دهد.

نظام اطلاعات، بخش سازمانهای علمی منطقه‌ای و بین‌المللی باید از قدرت هماهنگ‌سازی کلیه فعالیت‌های مربوط در وزارت، مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی و فرهنگی برای تصمیم‌گیری یکپارچه برخوردار باشد. برای دستیابی به چنین حالتی، دفتر همکاریهای علمی و بین‌المللی باید از کلیه شبکه‌های ارتباطی و روابط متقابل آنها در وزارت و مراکز دانشگاهی و ... برخوردار باشد. از این لحاظ، این دفتر به دفاتری در مراکز مزبور تقسیم می‌گردد که

شکل ۰۳

جریان گردش اطلاعات سازمانها و مجامع علمی بین وزارت و مراکز

دانشگاهی ، تحقیقاتی و فرهنگی

گرفت :

- ۱ - داخلی ، مراکز تحقیقاتی کشور که در حدود جغرافیایی کشور ، فعالیت عمده دارند .
- ۲ - منطقه ای ، سازمانها و مجامعی که برای منطقه ای خاص فعالیت می کنند ، از قبیل آسیا و اقیانوسیه .
- ۳ - بین المللی ، سازمانهایی که فعالیت آنها جنبه بین المللی دارد برای مثال موسسه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله .
- ۴ - بین الدولی ، برای مثال ، شبکه بین الدول اسلامی ، منابع تجدید پذیر انرژی کمپته دائمی علمی و فنی سازمان کنفرانس اسلامی .
- ۵ - جنوب - جنوب ، منظور کشورهای در حال توسعه است ، برای مثال ، آکادمی علوم آفریقا ، آکادمی علوم جهان سوم .
- ۶ - شمال - شمال ، منظور کشورهای توسعه یافته اند .
- ۷ - جنوب - شمال ، منظور کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته اند که مرکز بین المللی فیزیک نظری در تریست ایتالیا را می توان به عنوان نمونه ذکر کرد .

در حال حاضر ، دفتر همکاریهای علمی و بین المللی وزارت ، عهده دار انجام امور سازمانهایی از قبیل یونسکو ، کنفرانس اسلامی (کمیته های علمی) ، طرح

- کارگاههای آموزشی و تحقیقاتی

- دوره های آموزشی و تحقیقاتی میان مدت و بلند مدت (ختم به مدرک دانشگاهی و غیره)

- برنامه ها و فعالیتهای اعطای جوایز علمی

- ارائه وسایل و ابزارهای علمی

- ارائه کمکهای مالی برای برگزاری گردهماییها ،

خرید وسایل و ابزارهای علمی ، مسافرتهای علمی ،

خرید منابع علمی

- فراهم ساختن منابع علمی ، تدوین منابع علمی و نشر آنها

- کمک در ساختن مراکز علمی ، فرهنگی

- فرصتهای شغلی برای کار در سازمانها و مجامع علمی

قلمرو فعالیتی

قلمرو فعالیتی در صحنه جغرافیایی فعالیتهای

سازمانها و مجامع علمی ، عامل مهم دیگری است که به برد عرضه خدمات آنها را معین می کند .

از ۱۰۹ مرکز تحقیقاتی و علمی کشور دو مرکز جنبه بین المللی دارد و بطور کلی می توان هفت قلمرو فعالیتی برای سازمانها و مجامع علمی در نظر

کلمبو (بخش علوم و تکنولوژی) ، آکادمی علوم جهان سوم ، برنامه عمران ملل متحد ، مرکز بین المللی فیزیک نظری ، اتحادیه بین المللی دانشگاهها ، کمیته علوم و تکنولوژی کنفرانس غیر متعهدها و دیگر تشکیلات مربوط از جمله کنگره دائمی مطالعات آسیا و شمال آفریقا و ۰۰۰ است که نه تنها به تمامی سازمانها و مجامع علمی توجه کافی ندارد بلکه به علت کمبود نیروی انسانی ، قدرت ارائه خدمات لازم ستادی را برای سازمانهای مورد ذکر ندارد .

تدابیر کاری

استراتژیها و سیاستهای برنامه

در کتاب برنامه پنج ساله ۷۲ - ۱۳۶۸ ، بخش آموزش عالی و تحقیقات ضمن ارائه وضع موجود آموزش عالی و تحقیقات و بررسی عمل کرد دهساله آن ، استراتژیها ، سیاستها ، و برنامه های اجرایی بخش آموزش عالی و تحقیقات ، آورده شده است که مطالعه آنها ، اهمیت شناخت سازمانها و مجامع علمی ونحوه بهره برداری از آنها را روشنتر می سازد .
در زیر سه استراتژی و هفت سیاست که با طرح حاضر ارتباط مستقیم دارد ، ارائه می شود :

الف - استراتژیها

- ۱ - ایجاد هماهنگی و تمرکز در برنامه ریزیها و سیاستگذاریها و نظام آموزش عالی و عدم تمرکز در اجرای برنامه ها .
- ۲ - ایجاد قطبهای علمی و تخصصی در دانشگاههای مستعد و ارتقای سطح علمی سایر موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی و فرهنگی .
- ۳ - سیاست گذاری و فراهم ساختن زمینه مناسب برای بهره گیری نتایج تحقیقات و تقویت تکنولوژی ملی و دستیابی به تکنولوژی خارجی .

ب - سیاستها

- ۱ - فراهم ساختن زمینه های همکاری مشترک بین موسسات آموزش عالی داخلی با موسسات آموزش عالی و مراکز علمی معتبر جهان .

- ۲ - اعطای بورسهای تحصیلی داخلی و خارجی به دانشجویان ممتاز واجد شرایط .
- ۳ - فراهم آوردن تسهیلات لازم برای استفاده از خدمت استادان غیر ایرانی واجد شرایط .
- ۴ - توسعه همکاری علمی با سایر کشورها .
- ۵ - تمرکز در سیاستگذاری نظام تحقیقاتی کشور و عدم تمرکز در امور اجرایی آن .
- ۶ - ایجاد هماهنگی بین مراکز تحقیقاتی که در یک زمینه فعالیت دارند .
- ۷ - توسعه و تقویت فرهنگستان علوم و انجمنهای علمی و تخصصی در کشور .

روند اجرایی

دفاتر همکاریهای علمی و بین المللی وزارت و مراکز دانشگاهی ، تحقیقاتی و فرهنگی وابسته ، درکنار وظایفی که از نظر قانونی به عهده آنها گذاشته شده است ، برای تماس با سازمانها و مجامع علمی و آگاهی از فعالیتهای آنها ، باید تدابیر خاص اتخاذ کنند که در زیر شکلی از آن ارائه می شود :

۱ - دریافت و مطالعه و تحلیل مستمر نشریاتی از قبیل :

- 1) - Development and South-South Cooperation
- 2) - Comparative Education Review
- 3) - The World of Learning
- 4) - World Guide to Higher Education, A Comparative Survey of Systems Degree and Qualifications (2nd Edit)
- 5) - World List of Universities and other institutions of Higher Ed. and University Organisation
- 6) - Who is Who?

۲ - ارسال اطلاعات از وزارت و مراکز دانشگاهی ، تحقیقاتی و فرهنگی خود برای این نشریات .

۳ - مکاتبه با سازمانها و مجامع علمی منطقه ای و بین المللی و مراکز دانشگاهی ، تحقیقاتی و فرهنگی برای عرضه فعالیتهای و ارائه برنامه هایی

که به نحوی با فعالیتهای برون مرزیشان مرتبط باشد .

- دریافت مرتب بروشورها و جزوات اطلاعاتی مربوط به فعالیتهای نه گانه ای که از سوی دفتر همکاریهای وزارت در مورد سازمانها و مجامع علمی ارائه می شود و طبقه بندی آنها براساس نوع فعالیت در مرکز خود و پاسخ مناسب به آنها .
- جمع آوری نیازهای مراکز دانشگاهی ، تحقیقاتی و فرهنگی در زمینه فعالیتهای نه گانه سازمانها و مجامع علمی ، قبل از آغاز سال جدید فعالیتی بر حسب ۱ - نیروی انسانی ، ۲ - امور مالی ، ۳ - نام دوره ها و گردهماییها ، ۴ - زمان و مدت آنها و ۵ - وسائل و ابزار و منابع علمی .

- کامپیوتری کردن نیازهای جمع آوری شده و حفظ سوابق مکاتباتی برای آنها با وزارت و سایر مراکز .

- مطالعه مستمر نشریات علمی به زبانهای فارسی و خارجی و استخراج اطلاعات مربوط به این فعالیتهای نه گانه .

- تنظیم و طبقه بندی و انعکاس به موقع آنها به مدیران ، استادان ، محققان ، متخصصان و دانشجویان .

- فراهم ساختن تسهیلات مالی و خدمات مربوط به حق ثبت نام ، حق عضویت و مسایل مالی دیگر ، به کمک سایر واحدهای سازمانهای ذیربط .

۱۰ - فراهم ساختن فضایی مناسب برای عرضه تمامه های اطلاعات جمع آوری شده مربوط به سازمانها و مجامع علمی .

۱ - دریافت گزارشهای جامع علمی از مسافرتهای استادان ، محققان و ۰۰۰ به سازمانها و مجامع علمی و طبقه بندی ، تحلیل و انعکاس مرتب آنها .

۱۱ - انتشار نشریه ادواری امور بین الملل از سوی وزارت .

با توجه به استراتژی متمرکز در برنامه ریزی و اجرا ، به صورت غیر متمرکز و سیاست آن ، دفاتر همکاریهای علمی و بین المللی مراکز دانشگاهی ،

تحقیقاتی و فرهنگی می توانند متناسب با برنامه ریزی و سیاستگذاری شورای هماهنگی ارتباطات و آیین نامه شرکت در مجامع و گردهماییهای علمی منطقه ای و بین المللی و دوره های کوتاه مدت علمی و فرهنگی خارج از کشور و راهنمای اجرایی آنها به صورت مستمر به تماس با سازمانها و مجامع بین المللی و حضور در برنامه های مشترکشان اقدام کنند .

نتیجه گیری و توصیه ها

در سطح وزارت فرهنگ و آموزش عالی ، نخستین بار است که اقدام به تدوین طرح بهره برداری از سازمانها و مجامع علمی منطقه ای و بین المللی شده است . نظریات و مطالب و نوشته های پراکنده ای طرح و ارائه شده است ، اما آنچه که جنبه سیاست گذاری و برنامه ریزی داشته باشد تاکنون مطرح نبوده ، این مطلب ، موید ضرورت حرکت برنامه ای در چهار چوب برنامه عمرانی اول کشور است که برنامه های عملیاتی را برای بخش آموزش عالی و تحقیقات طلب می کند ، بنابراین ، باید اهمیت و ضرورت ارتباطات و اطلاعات همراه با اجزایی که برای این طرح ارائه گردیده به عنوان یک شیوه کاری ، با توجه به زمینه ها و قلمرو فعالیت سازمانها و مجامع علمی و تدابیر کاری متناسب با استراتژیها و سیاستها ، از هم اکنون مورد توجه دقیق قرارگیرد . شکل کنونی بهره برداری از سازمانها و مجامع علمی در سطح بسیار پایین است و نه تنها حضور فعال شایسته ای صورت نمی گیرد ، بلکه همچنین مطالعات اولیه در مورد شناخت سازمانها و مجامع علمی و راههای بهره برداری از آنها ، که علاوه بر یک سری شیوه های عام ، شیوه های خاص خود را دارند - به عمل نیامده است . بدین سان ، برای رفع این نواقص ، توصیه های زیر ارائه می گردد :

۱ - انتشار نشریات آشنایی با سازمانها و مجامع علمی منطقه ای و بین المللی

این مطلب ، چنان حائز اهمیت است که بدون

آن امکان برنامه ریزی کلان تخصصی برای استفاده از این سازمانها و مجامع و مشارکت فعال در برنامه های آنها میسر نیست. در این زمینه، کارهای محدودی از سوی وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و آموزش عالی و دیگر وزارتخانه ها و سازمانها صورت گرفته اما نه جامع بوده و نه مستمر، لذا این وزارت باید در مدت زمانی معین - برای مثال ششماه یا حداکثر یکسال - تعدادی از کارشناسان زبده را مامور کند تا در امور بین الملل با مطالعه پرونده ها و منابع مربوط برای هر سازمان و مجمع بین المللی، ضمن فراهم ساختن ارکان اصلی آنها مبتنی بر اهداف، برنامه ها، تشکیلات و فعالیتهای، یک مجموعه مفید از آنها به زبان فارسی تهیه کنند.

۲ - ایجاد تشکیلات مستقل برای سازمانها و مجامع علمی منطقه ای و بین المللی در حال حاضر، یکی از وظایف دفتر همکاریهای علمی و بین المللی، برقراری ارتباط با سازمانها و مجامع علمی منطقه ای و بین المللی است که این کار نیز در سطح پایینی انجام می شود، دلایل این ضعف به شرح زیرند:

الف - کمبود نیروی انسانی متخصص

ب - فراهم نبودن منابع اطلاعاتی کافی

ج - مشخص نبودن سیاستها و برنامه ریزیها و عدم هماهنگی با سایر دستگاهها و واحدها

د - نداشتن وسایل و ابزار کاری مناسب

ه - نداشتن واحد مختص سازمانها و مجامع علمی منطقه ای و بین المللی

و - عدم تخصیص بودجه لازم

۳ - انتشار نشریه ادواری امور بین الملل بخش مهمی از این نشریه می تواند اطلاعات مفید مربوط به سازمانها و مجامع علمی باشد.

۴ - ایجاد شبکه کامپیوتری برای دفتر همکاریهای علمی و بین المللی

این دفتر باید به کمک این شبکه کامپیوتری، ضمن تماس با چند مرکز، بانک اطلاعاتی جهان، کلیه امور فعالیتهای نه گانه سازمانها و مجامع علمی را کامپیوتری کند و با مراکز خدماتی مسافرتیها از قبیل:

هواپیمائی، بانک و ... تماس داشته باشد.

۵ - پرداخت حق عضویتها

در این مورد به دلیل نداشتن بودجه کافی و نیروی انسانی و اطلاعات لازم، فعالیت مفیدی صورت نپذیرفته است.

نباید از نظر دور داشت که در چند سال اخیر، توجه و تسهیلات مناسبی در خصوص حضور در مجامع و سازمانهای علمی منطقه ای و بین المللی به عمل آمده که البته کافی نبوده است.

۱ - کمیته برنامه ریزی آموزش عالی و تحقیقات، کتاب برنامه - بخش آموزش عالی و تحقیقات، جلد اول ۷۲ - ۱۳۶۸ وزارت فرهنگ و آموزش عالی، خرداد ۱۳۶۸.

۲ - کمیته برنامه ریزی آموزش عالی و تحقیقات، بررسی عملکرد آموزش عالی ایران در سالهای تحصیلی (۵۹ - ۱۳۵۸) (۶۷ - ۱۳۶۶) جلد اول، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، اسفند ۱۳۶۷.

۳ - کمیته برنامه ریزی آموزش عالی و تحقیقات، برنامه بخش تحقیقات در برنامه پنجساله جمهوری اسلامی ایران، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، تیر ۱۳۶۸.

1-Burch, John G. & Strater, Felix R., **Information Systems: Theory and Practice**, Hamilton Publishing co. Santa Barbara, Calif 1974.

2-Hancock, Alan, **Communication Planning For Development: An Operational Framework**, Unesco, 1980.

3-I.A.U, **World List Of Universities**, 7th ed., MacMillan publishers, Paris, 1988.

4-Lawrence, Paul R., Barnes, Louis B. & Lorsch Jay W., **Organizational Behavior and Administration: Cases and Readings**, 3 th ed. Richard D. Irwin, INC. Illinois, 1976.

5-Mathews, Don Q., **the Design of the Management Information System**, Petrocelli/charter, New York, 1976.

6-Sethi, Marendra K., & Slade, Martin H., **M.I.S. and the planning process, Industrial Management**, A publication of the Industrial Management Association, U.S.A., sept-oct 1981. Volame 23, No. 3.

7-u.N., **Technology policies for Development and Selected issues for Action**, Proceedings of A seminar, New York, 1988.